

Onderzoeksprogramma O&S 2025

Opgesteld door: Team Onderzoek en Statistiek, gemeente Nijmegen

In het kort

Vanuit de afdeling VJB (Veiligheid, Juridische Zaken en Bestuursondersteuning en -advies) levert het Team Onderzoek en Statistiek (O&S) relevante en betrouwbare informatie voor gemeentelijk beleid, uitvoering en bestuur:

- Bestuursprioriteiten zijn leidend; de hoofdonderwerpen in het coalitieakkoord 2022-2026 bepalen voor een belangrijk deel het programma (Nijmegen als stad van iedereen, Nijmegen duurzamer maken en Nijmegen als stad die de komende jaren verder zal blijven groeien). Ook monitoren we relevante maatschappelijke thema's en dragen we bij aan het verder ontwikkelen van datagedreven werken.
- Informatie- en datagedreven werken vormen een belangrijk kader. O&S levert een substantiële bijdrage aan de samenwerking binnen de gemeentelijke netwerkorganisatie 'Datahuis Nijmegen'. Enkele O&S-medewerkers zijn een deel van de week werkzaam in gemeentelijke Enterprise Intelligence teams, gericht op het leveren van sturingsinformatie op basis van actuele data. Via het NetwerkMT Datahuis en frequent overleg met de andere bureaus en teams, die zich met data bezighouden, worden deze werkzaamheden geprioriteerd. In het voorliggend Onderzoeksprogramma zijn specifiek de werkzaamheden van O&S opgenomen: beleidsonderzoek, monitoring, ondersteuning en advisering met betrekking tot beleid, bijhouden van statistieken, data-analyse en data science.

Inhoudsopgave

In het kort	2
Inhoudsopgave	3
1. Inleiding	5
2. Hoofdlijnen Onderzoeksprogramma	6
2.1. Hoofdpogaven als aangrijpingspunt	6
2.2. Stadspanel	11
2.3. Datagedreven werken	11
2.4. Inzet data science-expertise	12
3. Uitvoering Onderzoeksprogramma en producten O&S	13
3.1. Uitvoering Onderzoeksprogramma	13
3.2. Producten	14
4. Werkwijze samenstelling Onderzoeksprogramma	16
Bijlage: Projecten per thema (begrotingsprogramma)	18

BEGROTINGSPROGRAMMA'S/ THEMA'S	PROJECT	UREN
Bestuur en Organisatie		
<i>Stadsmonitoring</i>	Stads- en Wijkmonitor (aandacht brede welvaart)	600
	Trendanalyse t.b.v. nieuwe bestuursperiode (inclusief brede welvaart)	300
	Burgerpeiling 2025	100
<i>Indicatoren</i>	Advisering indicatoren, actualiseren begrotingsindicatoren	80
<i>Raad</i>	Afstemming met Rekenkamer	20
<i>Digitaal stadspanel</i>	Digitaal stadspanel, onderhoud en doorontwikkeling	30
	Promotie stadspanel en ondernemerspanel	30
	Peiling verkiezing Nijmegenaar van het jaar (stadspanel)	20
<i>Media, communicatie</i>	Advisering/ondersteuning communicatie	25
<i>Organisatie</i>	Korte vragenlijst (3/4 vragen) evaluatie VID-budget, plus nog 2 korte vragenlijsten vanuit P&O	60
	Evaluatie nieuw werkgeversmerk	50
	Onderzoek naar bekendheid RAN (in combinatie met ander stadspanelonderzoek)	30
	Inzicht in werken op kantoor en thuis en behoeftes aan soorten werkplekken	60
	Bijdrage aan onderzoek naar bedrijfskleding	15
<i>Dienstverlening</i>	Advisering/ondersteuning monitoring dienstverlening/klantenonderzoeken	50
	Prognose paspoort- en ID-kaartaanvragen (data science)	150
	Bestandsdetectie plattegronden WOZ-bezwaren (data science)	15
<i>Bevolking</i>	Dienstverlening demografie	50
	Demografische verkenning 2024/2025	100
<i>Informatieverstrekking O&S</i>	Infoverstreking binnen gemeente	240
	Infoverstreking extern	200
<i>Data gestuurde organisatie</i>	Bijdrage O&S in Enterprise Intelligence teams (bouwen aan datahuis, ontwikkelen dashboards)	1344
	Productownersoverleg datahuis - data intakes	50
<i>Data science algemeen</i>	Algemene uren data science	300
	Deelname aan werkgroep dataspecialisten VNG	40
	Doorontwikkeling en toepassen analyse-tool datakwaliteit	40
	Organisatiebrede uitwerking data science-onderwerpen	150
<i>O&S algemeen</i>	Verzamelen en bewerken basisstatistieken	200
	Ontwikkeling onderzoeksprogramma	110
Cultuur en Cultureel Erfgoed	Advisering/ondersteuning cultuur en cultureel erfgoed	50
	Bijdrage aan informatieverzameling ten behoeve van bibliotheekvisie	50
	Bijdrage aan informatieverzameling ten behoeve van visie op podiumaanbod	50

1. Inleiding

Informatie- en kenniscentrum

Onderzoek en Statistiek (O&S) is het gemeentelijk informatie- en kenniscentrum voor het bestuur, de gemeentelijke organisatie en de samenleving. Door het uitvoeren van onderzoeken en het ontsluiten van statistieken (uit eigen huis en van andere instanties) leveren we bruikbare en betrouwbare informatie voor beter beleid, uitvoering en bestuur. Team O&S bestaat begin 2025 uit elf medewerkers (9,2 fte) en richt zich vooral op onderzoek en data-analyse.

Samenwerking datagedreven werken

Naast de taken beleidsonderzoek, monitoring, ondersteuning en advisering met betrekking tot beleid en het bijhouden van statistieken, werkt O&S met andere gemeentelijke bureaus en datateams samen in de netwerkorganisatie 'Datahuis Nijmegen'. Deze organisatie is gericht op het verder ontwikkelen van het datagedreven werken binnen de gemeente Nijmegen. Deze samenwerking leidt onder meer tot sturingsinformatie op basis van data, die in het gemeentelijke datawarehouse dagelijks of wekelijks geactualiseerd worden. Denk bijvoorbeeld aan data over jeugdzorg en Wmo. In Enterprise Intelligence teams wordt gewerkt aan het slim combineren en visualiseren van data, vooral in dashboards.

Onderzoeksprogramma

In het voorliggend Onderzoeksprogramma zijn alleen de werkzaamheden van O&S opgenomen. De werkzaamheden voor Datahuis Nijmegen en in de Enterprise Intelligence teams worden aangestuurd via het NetwerkMT Datahuis en via frequent overleg met de bureaus en teams die zich met data bezighouden. Vanzelfsprekend is er daarbij aandacht voor de samenhang met de projecten van O&S.

Door de opbouw van het gemeentelijke datawarehouse groeien de mogelijkheden voor verdiepende analyses en prognoses door O&S met behulp van data science technieken. Vragen waarbij inzet van data science technieken nodig is, worden door O&S opgepakt. In 2025 zal onze data science inzet onder meer gericht zijn op de volgende projecten: prognose ID-kaart- en paspoortaanvragen, inspectie van de riolering, update van jeugdhulpprognose, inzicht geven in effecten van beleidsinterventies op de jeugdhulpprognose, ketenanalyse jeugdzorg, verdiepende analyses op het vlak van jeugdhulp en een update van de Wmo-prognose.

Bestuursprioriteiten leidend

In *hoofdstuk 2* geven we een beeld van de hoofdlijnen van het Onderzoeksprogramma O&S 2025. Veel projecten sluiten aan op hoofdonderwerpen in het coalitieakkoord 2022-2026: Nijmegen als stad van iedereen, Nijmegen duurzamer maken en Nijmegen als stad die de komende jaren verder zal blijven groeien.

In *hoofdstuk 3* geven we aan hoe we het Onderzoeksprogramma uitvoeren en wat voor soorten producten O&S oplevert.

In *hoofdstuk 4* schetsen we een beeld van de totstandkoming van dit programma voor 2025. De *bijlage* tenslotte bevat een lijst met uit te voeren projecten.

2. Hoofdpijnen Onderzoeksprogramma

2.1. Hoofdpijnen als aangrijpingspunt

Bij de prioritering van onderzoeksprojecten speelt de betekenis voor beleidsprioriteiten een belangrijke rol. Het programma voor 2025 levert veel informatie op die past binnen de hoofdonderwerpen van het coalitieakkoord 2022-2026 'Ons Nijmegen – Stad van iedereen'. Hieronder is in grote lijnen beschreven wat O&S gaat doen in relatie tot de hoofdonderwerpen Nijmegen van iedereen, Nijmegen duurzaam en Nijmegen groeistad.

Eerst noemen we een aantal projecten, die te maken hebben met meer thema's/opgaven:

- Ten behoeve van de nieuwe bestuursperiode, die in 2026 met de gemeenteraadsverkiezingen van start zal gaan, gaan we samen met strategische (beleids)adviseurs werken aan een trendanalyse. Wat voor ontwikkelingen, die van belang zullen zijn in de nieuwe bestuursperiode, zien we.
- In 2025 voeren we de tweejaarlijkse Burgerpeiling uit. Daarin staan vragen over onder meer de woonbuurt, de stad, de bereikbaarheid, de vrije tijd, het welzijn en het gemeentebestuur. De uitkomsten verwerken we in de Stads- en Wijkmonitor 2026.
- O&S speelt een belangrijke rol bij het aanleveren van de cijfers bij de indicatoren die zijn opgenomen in de Stadsbegroting en Stadsrekening. Ook geven we advies als er tussentijds vragen komen over indicatoren voor andere doeleinden.

Nijmegen van iedereen

Zorg en welzijn

- We volgen ontwikkelingen betreffende: de buurtteams Jeugd en Gezin, de buurtteams Volwassenen, de Wmo, beschermd wonen, jeugdhulp, stapeling van het gebruik van regelingen op het vlak van zorg, inkomen, werk en jeugdzorg, de financiële positie van bewoners, het welzijn, de gezondheid en de leefstijl van bewoners, de sociale samenhang, de vrijwillige inzet van bewoners (inzet als mantelzorger, andere vormen van hulp bieden, inzet voor organisaties, inzet voor de wijk) en onderwijsachterstanden. We beschrijven de hoofdpijnen van deze ontwikkelingen in onze Stads- en Wijkmonitor.
- Voor diverse van de genoemde onderwerpen blijven we bijdragen aan de informatieopbouw om ontwikkelingen goed te kunnen volgen. Deels verloopt dat via het Enterprise Intelligence team dat focust op het sociale domein. Verder dragen we bij aan de informatievoorziening over diverse onderwerpen binnen zorg en welzijn richting beleidsmedewerkers, contractmanagers en medewerkers van de afdeling Financiën door analyses op de data te verrichten. Denk bijvoorbeeld aan cijfers en analyses over beschermd wonen.
- In een VNG-werkgroep van dataspecialisten, waar we deel van uitmaken, is gewerkt aan een nieuwe methodiek om diepgaande jeugdzorganalyses te maken (klantreizen, interventies, wachttijden en zorguitstroom) met als doel om de complexiteit in de jeugdzorg beheersbaar te maken. We gaan met die methodiek aan de slag.
- We leveren gegevens ten behoeve van stadsdeelprogrammering voor 'een sterke sociale basis' en 'jeugd'.
- In 2025 vindt een update plaats van de prognosemodellen voor jeugdhulp en Wmo. Ook kijken we naar de effecten van beleidsinterventies op de jeugdhulpprognose.
- We voeren de jaarlijkse klantervaringsonderzoeken Wmo en jeugdhulp uit.

- Via het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) blijven we inzicht geven in de omvang en spreiding van het gebruik van voorzieningen op het vlak van zorg, werk, inkomen en jeugdzorg, met speciale aandacht voor de stapeling van het gebruik binnen huishoudens.
- We doen vervolgonderzoek over de bekendheid en het gebruik van de campagne 'Hand voor mentale gezondheid' in Nijmegen-Noord.
- We zijn betrokken bij diverse evaluaties (o.a. pilot was- en strijkservice, Skaeve Huse).
- We leveren gegevens op over inburgering.

Wonen

- We peilen via de tweejaarlijkse Burgerpeiling hoe de Nijmegenaren oordelen over (aspecten van) hun buurt en stad. Najaar 2025 voeren we weer een meting uit. De uitkomsten daarvan verwerken we in de Stads- en Wijkmonitor, editie 2026.

Werk en inkomen

- We volgen ontwikkelingen m.b.t. inkomen, armoede, ondersteuning van mensen met een laag inkomen, uitkeringen, beroepsbevolking en werkgelegenheid. We beschrijven de hoofdlijnen van deze ontwikkelingen in onze Stads- en Wijkmonitor.
- Voor diverse van de genoemde onderwerpen blijven we bijdragen aan de informatieopbouw om ontwikkelingen goed te kunnen volgen. Deels verloopt dat via het Enterprise Intelligence team dat focust op het sociale domein. Verder dragen we bij aan de informatievoorziening over onderwerpen op het vlak van werk en inkomen richting beleidsmedewerkers, contractmanagers en medewerkers van de afdeling Financiën door analyses op de data te verrichten. Denk bijvoorbeeld aan cijfers en analyses voor de Halfjaarbrieven Werk en Inkomen.
- We gaan de afdeling Inkomen, Zorg en Leerrecht bij een aantal zaken ondersteunen (o.a. verkennen van mogelijkheden voor doorlopend klantenonderzoek, inzicht in de doelgroep voor schuldhulpverlening en inzicht in de combinatie schuldhulpverlening en het gebruik van andere regelingen).
- We gaan de mogelijkheden verkennen voor de opzet van een panel van mensen met een laag inkomen.
- We gaan een rol spelen bij het inschatten van de gevolgen van beleidskeuzes in het kader van de nieuwe wet Participatie in Balans.

Onderwijs

- We volgen ontwikkelingen m.b.t. het onderwijsaanbod, de deelname aan onderwijs, de kwaliteit van het onderwijs en onderwijsachterstanden. We beschrijven de hoofdlijnen van deze ontwikkelingen in onze Stads- en Wijkmonitor.
- We leveren een bijdrage aan de onderbouwing van onderwijshuisvesting en leerlingprognoses.
- Voor de afdeling Inkomen, Zorg en Leerrecht gaan we informatie over de doelgroep 23-27-jarigen bij elkaar zetten (onderwijshistorie, startkwalificaties, wijk, huishouden, e.d.).
- Eerder hebben we informatie-overzichten m.b.t. kinderen en jongeren gemaakt, bedoeld om scholen inzicht te geven in de omvang van zorgbehoefte bij leerlingen. Voor 2025 ligt er de vraag om de overzichten voor de jongeren (12+) uit te breiden met extra informatie.

Cultuur

- We volgen ontwikkelingen m.b.t. cultuurdeelname, het gebruik van culturele voorzieningen, de waardering van het cultureel aanbod en cultureel erfgoed. We beschrijven de hoofdlijnen van deze ontwikkelingen in onze Stads- en Wijkmonitor.
- We gaan na welke informatie over de bibliotheek we kunnen verzamelen ten behoeve van een in 2026 op te stellen visie op de bibliotheek.
- Ook gaan we kijken welke informatie we kunnen verzamelen over het podiumaanbod. Dit ten behoeve van toekomstige keuzes m.b.t. dat aanbod.

Sport

- We volgen ontwikkelingen m.b.t. sportdeelname, sporten bij verenigingen en commerciële aanbieders, ongeorganiseerd sporten en sportinfrastructuur. We beschrijven de hoofdlijnen van deze ontwikkelingen in onze Stads- en Wijkmonitor.
- We voeren een meting uit in het kader van de Sportverenigingsmonitor. Daarbij nemen we behalve de sportverenigingen ook andere sportaanbieders mee. De vorige meting was in 2022.

Wijkontwikkeling

- We actualiseren twee dashboards die we ontwikkeld hebben ten behoeve van het datagedreven wijkgericht werken: 1. het dashboard gebiedsverschillen, waarin per onderwerp de verschillen tussen stadsdelen en wijken bekeken kunnen worden, en 2. het wijkendashboard, waarin voor iedere afzonderlijke woonwijk de statistieken over diverse onderwerpen bekeken kunnen worden.
- We reserveren uren voor vragen die voortkomen uit het wijkgericht werken.

Veiligheid

- We volgen ontwikkelingen m.b.t. diefstal en inbraak, geweldsdelicten, overlast, cybercrime en veiligheidsbeleving. We beschrijven de hoofdlijnen van deze ontwikkelingen in onze Stads- en Wijkmonitor.
- Samen met Bureau Veiligheid leveren we maandrapportages op over geregistreerde misdrijven en incidenten.
- We gaan onderzoek verrichten naar de druktebeleving tijdens de Vierdaagse.

Openbare ruimte

- We volgen ontwikkelingen m.b.t. de beleving van de openbare in de stad en buurt door inwoners, ondernemers en bezoekers. We beschrijven de hoofdlijnen van deze ontwikkelingen in onze Stads- en Wijkmonitor.
- Evenals in 2024 spelen we een rol bij de evaluatie van de aanpak van graffiti.
- We zijn betrokken bij een nieuwe methode om de staat van de riolering te inspecteren.
- We leveren een bijdrage aan onderzoek naar wensen en ideeën voor de herinrichting van het Joris Ivensplein.

Nijmegen duurzaam

- We volgen de ontwikkelingen m.b.t. energie, klimaat, leefmilieu en grondstoffen/afval (onder meer energieverbruik, gebruik van duurzame energie door burgers, afvalscheiding, deeleconomie, duurzame mobiliteit, stank- en geluidsoverlast en oordeel over groenvoorzieningen). We beschrijven de hoofdlijnen van deze ontwikkelingen in onze Stads- en Wijkmonitor.

- We voeren bij ons Stadspanel de vierjaarlijkse peiling uit over de houding en het gedrag ten aanzien van het verbruik van grondstoffen, energie (verbruik en opwekken), autogebruik en duurzame economie.
- We leveren een bijdrage aan onderzoek onder bewoners van Dukenburg over het warmtenet.
- We leveren een bijdrage aan de evaluatie van de nul-uitstoot-gebieden (zero emissie zones stadslogistiek en brommers).
- We houden een peiling onder het stadspanel over deelvervoer, hubs en mobiliteitstransitie in eigen buurt.
- We evalueren een pilot op het vlak van deelvervoer.
- We voeren via het stadspanel een meting uit over het houtstookbeleid.
- We voeren onder het stadspanel een peiling uit over het draagvlak voor maatregelen om de lucht schoner te maken.
- We leveren een bijdrage aan de ontwikkeling van dashboards over energieverbruik en klimaatadaptatie, die worden gebouwd door het Enterprise Intelligence team, dat focust op het fysiek domein.
- We leveren een bijdrage aan de monitoring m.b.t. de uitvoeringsagenda circulaire economie.
- We leveren een bijdrage aan de rapportage over roet, stikstofdioxide en fijn stof.
- We leveren een bijdrage aan de evaluatie van de ja-ja sticker.

Nijmegen groeistad

Wonen en stedelijke ontwikkeling

- We volgen de ontwikkelingen op het vlak van wonen (woningvoorraad, nieuwbouw, de koopmarkt voor bestaande woningen, de huurmarkt, corporatiebezit, de betaalbaarheid van huurwoningen, het woningtekort) en rapporteren daarover in onze Stads- en Wijkmonitor.
- Samen met een ander datateam (Enterprise Intelligence team voor het fysiek domein) brengen we een aantal gegevens over wonen in beeld (o.a. woningsplitsing, leegstand, effecten van wet betaalbare huur).
- We gaan na of we het splitsingspotentieel van woningen goed in beeld kunnen krijgen.
- We monitoren de ontwikkelingen in twee belangrijke ontwikkelgebieden: Winkelsteeg en stationsgebied.
- We gaan de komende jaren onderzoek doen naar ervaringen van reizigers/bezoekers gedurende de transformatie van de stationsomgeving.
- We blijven betrokken bij de omgevingsvisie (monitoren van ontwikkelingen; evaluatie van de visie).
- We leveren de actualisatie van onze demografische verkenningen op (prognose van bevolkingsontwikkeling in Nijmegen en de Nijmeegse stadsdelen). De laatste editie stamt uit 2021.
- We reserveren uren voor vragen die te maken hebben met (verwachte) demografische ontwikkelingen.

Economie en toerisme

- We volgen de ontwikkelingen m.b.t. werkgelegenheid (banen, zelfstandigen), kansrijke groeisectoren, beroepsbevolking, werkloosheid, vestigings- en ondernemingsklimaat, ruimte voor bedrijvigheid, vrijetijdseconomie en de binnenstad. We beschrijven de

hoofdpijnen van deze ontwikkelingen in onze Stads- en Wijkmonitor, die tevens input levert voor de Economische Visie 2.0.

- Naast het beknopte verhaal over economie en toerisme in de Stads- en Wijkmonitor stellen we een uitgebreide economische monitor op, waarin ook aandacht besteed zal worden aan brede welvaart thema's.
- In 2024 hebben we tijdens de meting van de 'monitor ondernemingsklimaat' e-mailadressen van bedrijven en instellingen verzameld als basis voor een ondernemerspanel. In 2025 willen we dit panel opzetten, verder uitbreiden en enkele peilingen uitvoeren. Zo creëren we, naast het stadspanel van betrokken bewoners, ook een panel van betrokken ondernemers en instellingen uit Nijmegen.
- In samenwerking met de provincie en het UWV gaan we aan de slag met een arbeidsmarktprognose.
- We actualiseren cijfers over het horeca-aanbod in de Nijmegen-Centrum en de andere stadsdelen.
- We gaan ondersteuning bieden bij enkele zaken (evaluatie uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie en bepalen behoefte aan kantoorruimte).

Binnenstad

- De tweejaarlijkse Stadscentrummonitor geeft zicht op ontwikkelingen in de binnenstad op basis van enquêteonderzoek onder bezoekers en statistieken. Centraal staan indicatoren rond het economisch functioneren (aanbod, winkelleegstand, bestedingen bezoekers, werkgelegenheid in detailhandel en horeca en bouwinvesteringen) en de attractiewaarde voor bezoekers (druktebeeld, bezoekgedrag en waardering van aanbod, ambiance en verkeersaspecten). De laatste meting is in 2021 uitgevoerd (rapportage opgeleverd in 2022). In 2025 zullen we weer een meting uitvoeren.

Enkele andere onderwerpen

- We zijn ieder jaar betrokken bij enkele onderzoeken onder de medewerkers van de gemeente.
- Bij het stadspanel gaan we de bekendheid van het RAN meten. Ook gaan we vragen naar archiefhotspots (onderwerpen waarover de informatie bewaard moet blijven).
- We gaan een prognose opstellen voor het aantal te verwachten paspoort- en ID-kaartaanvragen.
- Er komt een vervolg op het onderzoek naar hoe betaald parkeren door bewoners ervaren wordt.
- We gaan weer een meting uitvoeren in het kader van de Evenementenmonitor, namelijk bij de najaarskermis. De Evenementenmonitor geeft voor de onderzochte evenementen zicht op de samenstelling van het bezoek, de waardering en de economische en promotionele meerwaarde. Op het vlak van evenementen is verder gevraagd om onderzoek te doen naar de geluidsbeleving tijdens de Vierdaagsefeesten. Dit kunnen we koppelen met onderzoek naar de druktebeleving tijdens die feesten.
- We leveren de rapportage op van de Evenementenmonitormeting onder bezoekers en deelnemers van de Zevenheuvelenloop.

2.2. Stadspanel

In 2005 is O&S begonnen met de werving voor een stadspanel, een groep Nijmegenaren die we vragen om een aantal keer per jaar een korte internetvragenlijst in te vullen over een onderwerp dat binnen de gemeente speelt. Begin 2025 telt het panel circa 4.800 leden. De meeste leden zijn geworven via ons tweejaarlijkse grootschalige bevolkingsonderzoek (Burgerpeiling). Ook kunnen bewoners zich via de gemeentelijke website aanmelden.

In 2024 zijn er peilingen uitgevoerd over:

- de energietransitie;
- de pilot met de Stadshopper;
- plastic+ afval;
- graffiti;
- knelpunten bij het gebruik van het openbaar vervoer;
- het imago van Winkelsteeg en stadsdelen;
- erfgoed;
- natuurinclusief bouwen;
- en de gemeentelijke dienstverlening.

Verder is het een traditie geworden dat het panel kiest wie de Nijmegenaar van het jaar wordt.

Voor 2025 zijn er diverse onderwerpen, waarvoor we het panel gaan inzetten, waaronder:

- deelvervoer, hubs en mobiliteitstransitie in eigen buurt;
- duurzaamheid en milieu (vierjaarlijkse meting);
- het draagvlak voor maatregelen gericht op een schonere lucht;
- en graffiti (onder meer om effect maatregelen te meten).

In 2025 bestaat het stadspanel 20 jaar en voeren we de honderdste peiling uit. Dit moment willen we gebruiken om de panelleden te bedanken en deelname aan het stadspanel te promoten.

2.3. Datagedreven werken

Naast de taken beleidsonderzoek, monitoring, ondersteuning en advisering met betrekking tot beleid en het bijhouden van statistieken, werkt O&S samen met andere gemeentelijke bureaus en datateams in de netwerkorganisatie 'Datahuis Nijmegen'. Deze organisatie is gericht op het verder ontwikkelen van het datagedreven werken.

Via het gemeentelijk datawarehouse hebben we inzicht in actuele data op verschillende terreinen, bijvoorbeeld Wmo, jeugdhulp, veiligheid en meldingen openbare ruimte. De Enterprise Intelligence teams (EI-teams) hebben op basis van deze data dashboards met sturingsinformatie gebouwd, die door de gemeentelijke organisatie veel gebruikt worden. O&S levert een belangrijke bijdrage aan het werk in deze EI-teams. In het Onderzoeksprogramma is daarvoor een aanzienlijke urenpost opgenomen.

Via het NetwerkMT Datahuis en frequent overleg tussen de zes bureaus/teams, die zich met data bezighouden, wordt gekeken of en door wie nieuwe vragen in het kader van het datagedreven werken opgepakt kunnen worden.

Voor 2025 zijn er diverse onderwerpen, waarvoor samenwerking tussen O&S en de EI-teams nodig is, onder meer:

- Analyses en dashboards m.b.t. jeugdhulp.

- Doorontwikkeling raadsdashboards over sociaal domein.
- Dashboards over energieverbruik en klimaatadaptatie.
- Bijdrage evaluatie nul-uitstoot-gebieden (zero emissie zones stadslogistiek en brommers).
- Het in beeld brengen van een aantal gegevens over wonen (o.a. woningsplitsing, leegstand, effecten van wet betaalbare huur).
- Monitoring m.b.t. de omgevingsvisie.

2.4. Inzet data science-expertise

Datavragen kunnen ook gaan over verdiepende analyses op de data of het opstellen van prognoses, waarvoor de inzet van data science technieken nodig is. Deze vragen worden door O&S opgepakt. In 2025 gaan we aan onder meer de volgende data science projecten werken:

- Update voorspelmodel jeugdhulp.
- Effecten van beleidsinterventies op jeugdhulpprognose: interventieprognose uitbreiden en valideren.
- Ketenganalyse jeugdzorg. In een VNG-werkgroep van dataspecialisten, waar we deel van uitmaken, is gewerkt aan een nieuwe methodiek om diepgaande analyses te maken van de jeugdzorg - klantreizen, interventies, wachttijden en zorguitstroom - met als doel om de complexiteit in de jeugdzorg beheersbaar te maken. We gaan met die methodiek aan de slag.
- Verdiepende analyses jeugdhulp, om bijvoorbeeld inzicht te krijgen in de gezinsproblematiek bij jeugdzorggebruikers.
- Update prognose WMO.
- Prognose paspoort- en ID-kaartaanvragen.
- Een nieuwe methodiek voor de inspectie van de riolering (ten behoeve van het plannen van onderhoud).
- Doorontwikkeling en toepassen analyse-tool datakwaliteit (met deze analyse-tool wordt de kwaliteit van databestanden doorgelicht).

In 2025 gaan we bijeenkomsten organiseren om meer zicht te krijgen op hoe we vraagstukken, waarbij de inzet van data science behulpzaam kan zijn, zouden kunnen oppakken.

3. Uitvoering Onderzoeksprogramma en producten O&S

3.1. Uitvoering Onderzoeksprogramma

Taakvelden en werkwijze O&S

Binnen ons Onderzoeksprogramma voeren we verschillende typen onderzoek uit, zoals:

- monitoronderzoeken (Burgerpeiling, Stadscentrummonitor, Monitor Ondernemingsklimaat, Sportverenigingsmonitor e.d.);
- eenmalige onderzoeken;
- effectmetingen en peilingen onder de leden van ons Stadspanel;
- opstellen prognoses;
- verdiepende analyses, deels met behulp van data science technieken.

Verder verzamelen en ontsluiten we statistieken op alle relevante terreinen.

In de afgelopen jaren is de vraag naar ondersteuning en advisering over thema's en projecten groter geworden. Door het jaar heen komen er allerlei vragen binnen, die we op basis van opgebouwde kennis of het verzamelen van aanvullende kennis proberen te beantwoorden.

Kort gezegd komt het erop neer dat we via ons Onderzoeksprogramma de basiskennis op allerlei terreinen op orde houden en dat we daarnaast allerlei aanvullende onderzoeks- en informatievragen beantwoorden, waarbij er een sterke link is met de beleidsprioriteiten binnen een jaar of bestuursperiode.

Wanneer we starten met een onderzoek wordt het onderzoeksvoorstel voorbereid met de ambtelijke opdrachtgever (inhoudelijk specialisten, beleidsafdeling). Bij grotere opdrachten wordt het voorstel besproken met de portefeuillehouder.

Flexibiliteit

De ervaring is dat er door het jaar heen extra vragen binnenkomen en dat bepaalde vragen meer werk dan gepland met zich meebrengen. Aan de andere kant kunnen we sommige vragen in minder uren afhandelen en komt het voor dat de urgentie van bepaalde vragen afneemt. Dit alles maakt ons Onderzoeksprogramma in voldoende mate flexibel.

Externe blik

We onderhouden contacten binnen het netwerk van de Vereniging voor Statistiek en Onderzoek (VSO). Dit is de vereniging van gemeentelijke en provinciale organisaties die zich richten op lokaal en regionaal onderzoek in de uiteenlopende beleidsvelden. Binnen het netwerk van VSO vinden onder meer uitwisseling van kennis en ervaring, het bespreken van actuele ontwikkelingen, het bespreken van nieuwe methodieken en het gezamenlijk oriënteren op nieuwe onderzoeksinstrumenten plaats.

Verder nemen we deel aan de werkgroep dataspecialisten VNG. Binnen deze groep wordt kennis uitgewisseld over data science projecten. Ieder jaar worden er vanuit de werkgroep gezamenlijk enkele projecten ontwikkeld, in 2024 onder andere over hoe een ketenanalyse van jeugdzorg uitgevoerd kan worden.

Ook onderhouden we contacten met medewerkers van de Radboud Universiteit, HAN en de gezondheids- en leefstijlonderzoekers van de GGD. Jaarlijks begeleiden we 1 of enkele studenten die bij O&S op onderzoeksstage komen.

3.2. Producten

Een belangrijk uitgangspunt m.b.t. onze informatie is dat gebruikers (bestuurders, ambtenaren, bewoners, professionals binnen bedrijven en instellingen, studenten en scholieren) snel moeten kunnen vinden wat zij zoeken. Voor de een zullen dat basisstatistieken zijn (dashboards), voor de ander basisinformatie inclusief de nodige duiding (Stads- en Wijkmonitor) en voor weer een ander een meer diepgaande analyse over een specifiek onderwerp (onderzoeksrapporten).

Het Onderzoeksprogramma O&S leidt tot de volgende producten:

- De **Stads- en Wijkmonitor (SWM)**, een digitaal portaal waarin we de ontwikkelingen in de stad en de wijken op diverse voor de gemeente relevante terreinen beschrijven. In de SWM zijn de volgende onderdelen te vinden: een samenvatting met onderzoeksinformatie over een aantal hoofdonderwerpen, onderzoeksinformatie over beleidsthema's (we volgen in grote lijnen de indeling van de begrotingsprogramma's) en een beschrijvingen van de ontwikkelingen in de woonwijken. In de editie van 2025 zullen we uitgebreid aandacht besteden aan het onderwerp brede welvaart.

De Stads- en Wijkmonitor is een doorlopend project, met als belangrijke bronnen (monitor)onderzoeken onder Nijmegenaren, ondernemers/instellingen en bezoekers én diverse statistieken. Vanaf 2017 actualiseren we delen van de SWM jaarlijks. Voorjaar 2025 wordt de nieuwe editie opgeleverd. Het actualiseren van het verhaal over de ontwikkelingen in de woonwijken doen we in 2026 op basis van bronnen, die tweejaarlijks beschikbaar zijn: de Burgerpeiling en de Leefbaarometer. Overzichten van gegevens per wijk zijn opgenomen in een wijkendashboard. Daarin kunnen per woonwijk statistieken over diverse onderwerpen geraadpleegd worden. Daarnaast is er een dashboard gebiedsverschillen, waarin per onderwerp de verschillen tussen wijken en stadsdelen bekeken kunnen worden.

De structuur van de **Stadsmonitor** sluit aan bij die van de stadsbegroting. In de Stadsmonitor geven we voor alle beleidsthema's (de 'programma's' in de Stadsbegroting) een beeld van de stand van zaken en de ontwikkelingen. In de Stadsbegroting zijn indicatoren opgenomen, die voor een flink deel door O&S worden geleverd. Bij de overzichten met indicatoren in Stadsbegroting kan doorgelinkt worden naar de SWM, waar extra informatie en duiding van de cijfers te vinden is. De SWM is ook opgenomen in het digitale overzicht van de financiële cijfers over de gemeente Nijmegen (pccportal.nijmegen.nl).

De Stads- en Wijkmonitor 2024 is via de volgende link te raadplegen: www.nijmegen.nl/swm2024.

- Voor cijfers die door mensen van binnen en buiten de gemeente veel gevraagd worden, staan enkele **dashboards** op de gemeentelijke website: zie 'Over de gemeente' en dan 'Onderzoek en cijfers' en dan '[Cijfers over Nijmegen](#)'. Behalve het wijkendashboard en het dashboard gebiedsverschillen tonen we cijfers over de Nijmeegse bevolking en de woningmarkt. Verder kunnen er bij team O&S altijd verzoeken voor het leveren van cijfers ingediend worden via het emailadres onderzoek.statistiek@nijmegen.nl.
- We stellen **rapportages** op van specifieke monitoren en onderzoeken. Deze zijn opgenomen in het (Open) Dataportaal van de gemeente en te benaderen via [onderzoek over Nijmegen](#) op de gemeentelijke website.
- We leveren regelmatig **notities** met informatie op, nodig voor de beleidsontwikkeling of -uitvoering binnen thema's of voor projecten.
- We geven regelmatig **presentaties** over de onderzoeksuitkomsten en statistieken.

4. Werkwijze samenstelling Onderzoeksprogramma

Ieder najaar inventariseert O&S de onderzoeks- en informatiebehoefte voor het komende jaar. Aan circa 200 inhoudelijke specialisten in de ambtelijke organisatie is gevraagd om de informatiebehoefte en onderzoekswensen aan ons door te geven c.q. met ons te bespreken.

Voor het afwegen van projecten en capaciteit zijn de volgende punten belangrijk:

- Past de onderzoeks- en informatievraag binnen een van de hoofdonderwerpen van het coalitieakkoord?
- Zijn er toezeggingen gedaan aan het college en/of de raad?
- Is de informatie nodig voor beleidsvoorbereiding, -uitvoering of -evaluatie m.b.t. prioriteiten binnen thema's/begrotingsprogramma's?
- Past de vraag bij de expertise van O&S?
- Gaat het om eenmalig onderzoek dat ook uitbesteed zou kunnen worden?
- Gaat het om een uitvoerbare wens. Zijn bijvoorbeeld databronnen voorhanden om met de vragen aan de slag te gaan?
- Hoort de vraag bij O&S of is het meer iets voor de Enterprise Intelligence teams of voor het bureau Basis- en GEO-informatie?
- Kan de vraag op een andere manier of met externe data beantwoord worden?
- Is de vraag al voldoende helder?

Net als in voorgaande jaren kunnen we met de beschikbare capaciteit binnen O&S (circa 11.300 uur) niet alle onderzoeks- en informatiewensen die de inventarisatie heeft opgeleverd in de volle breedte oppakken. Na overleg met diverse (teams van) inhoudelijke specialisten over de binnengekomen wensen voor het Onderzoeksprogramma 2025, zijn we gekomen tot het voorliggende voorstel. Een aantal onderzoeken zullen we uitvoeren met andere datateams binnen de gemeente (zie pagina 10).

Het Onderzoeksprogramma 2025 is voorgelegd aan het gemeentelijk managementteam. Vervolgens is het programma voorgelegd aan en vastgesteld door het college.

Naast de onderzoeken door O&S ten behoeve van beleidsontwikkeling, -uitvoering en -evaluatie, worden er binnen de gemeente ook onderzoeken verricht door de Rekenkamer (onderzoek vanuit de controlefunctie van de gemeenteraad). Daarom informeert O&S de Rekenkamer over het Onderzoeksprogramma O&S en vindt er regelmatig overleg plaats met de secretaris/onderzoeker van de Rekenkamer over de uitvoering ervan.

Als er sprake is van projecten die raken aan onderzoekswerkzaamheden met de afdeling Stadscontrol (audits en onderzoeken gericht op efficiëntie, effectiviteit, kwaliteit en integriteit) vindt er afstemming met Stadscontrol plaats.

In bijlage 1 is een totaaloverzicht van ons Onderzoeksprogramma opgenomen, waarbij de projecten zijn ingedeeld naar beleidsthema's (begrotingsprogramma's).

Voor een deel van de opgenomen projecten geldt dat O&S een bijdrage aan het project levert. Het kan gaan om een bijdrage aan een onderzoek dat uitbesteed is, om een bijdrage aan een project waarbij meer afdelingen/bureaus betrokken zijn en om de begeleiding van

een onderzoek dat door een stagiair wordt uitgevoerd. Verder zijn er uren gereserveerd voor ondersteuning en advisering binnen thema's, die flexibel benut kunnen worden.

Bijlage: Projecten per thema (begrotingsprogramma)

BEGROTINGSPROGRAMMA'S/ THEMA'S	PROJECT	UREN
Bestuur en Organisatie		
<i>Stadsmonitoring</i>	Stads- en Wijkmonitor (aandacht brede welvaart)	600
	Trendanalyse t.b.v. nieuwe bestuursperiode (inclusief brede welvaart)	300
	Burgerpeiling 2025	100
<i>Indicatoren</i>	Advisering indicatoren, actualiseren begrotingsindicatoren	80
<i>Raad</i>	Afstemming met Rekenkamer	20
<i>Digitaal stadspanel</i>	Digitaal stadspanel, onderhoud en doorontwikkeling	30
	Promotie stadspanel en ondernemerspanel	30
	Peiling verkiezing Nijmegenaar van het jaar (stadspanel)	20
<i>Media, communicatie</i>	Advisering/ondersteuning communicatie	25
<i>Organisatie</i>	Korte vragenlijst (3/4 vragen) evaluatie VID-budget, plus nog 2 korte vragenlijsten vanuit P&O	60
	Evaluatie nieuw werkgeversmerk	50
	Onderzoek naar bekendheid RAN (in combinatie met ander stadspanelonderzoek)	30
	Inzicht in werken op kantoor en thuis en behoeftes aan soorten werkplekken	60
	Bijdrage aan onderzoek naar bedrijfskleding	15
<i>Dienstverlening</i>	Advisering/ondersteuning monitoring dienstverlening/klantenonderzoeken	50
	Prognose paspoort- en ID-kaartaanvragen (data science)	150
	Bestandsdetectie plattegronden WOZ-bezwaren (data science)	15
<i>Bevolking</i>	Dienstverlening demografie	50
	Demografische verkenning 2024/2025	100
<i>Informatieverstrekking O&S</i>	Infoverstreking binnen gemeente	240
	Infoverstreking extern	200
<i>Data gestuurde organisatie</i>	Bijdrage O&S in Enterprise Intelligence teams (bouwen aan datahuis, ontwikkelen dashboards)	1344
	Productownersoverleg datahuis - data intakes	50
<i>Data science algemeen</i>	Algemene uren data science	300
	Deelname aan werkgroep dataspecialisten VNG	40
	Doorontwikkeling en toepassen analyse-tool datakwaliteit	40
	Organisatiebrede uitwerking data science-onderwerpen	150
<i>O&S algemeen</i>	Verzamelen en bewerken basisstatistieken	200
	Ontwikkeling onderzoeksprogramma	110
Cultuur en Cultureel Erfgoed	Advisering/ondersteuning cultuur en cultureel erfgoed	50
	Bijdrage aan informatieverzameling ten behoeve van bibliotheekvisie	50
	Bijdrage aan informatieverzameling ten behoeve van visie op podiumaanbod	50

BEGROTINGSPROGRAMMA'S/ THEMA'S	PROJECT	UREN
Economie en Toerisme	Advisering/ondersteuning economie en toerisme	100
	Stadscentrummonitor (veldwerk en rapportage)	200
	Actualisatie overzicht horeca-aanbod	30
	Inrichten Ondernemerspanel, uitvoeren eerste peilingen (waaronder 'circulariteit')	350
	Economische monitor (icm thema's brede welvaart)	200
	Arbeidsmarktprognose ism Provincie en UWV	100
	Ondersteuning en interpretatie extern marktruimte-onderzoek hotels en verblijfsrecreatie	30
	Data voor evaluatie uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie	30
	Opstellen enquête t.b.v. bepalen behoefte aan kantoorruimte (samen met makelaarsnetwerk)	80
Evenementen	Meting evenementenmonitor: najaarskermis + evaluatie van "nieuwe" locatie op de Grote Markt	100
	Meting evenementenmonitor: Zevenheuvelenloop (rapportage afronden)	20
	Geluidsbeleving bezoekers Vierdaagsefeesten (combineren met onderzoek naar druktebeleving Vierdaagse)	50
	Populariteitsindex vierdaagsefeesten (data science)	15
Openbare ruimte	Advisering/ondersteuning openbare ruimte	50
	Evaluatie aanpak graffiti (in combinatie met ander stadspanel onderzoek)	40
	Bijdrage aan onderzoek naar wensen en ideeën voor herinrichting Joris Ivensplein	40
	Risicogestuurde inspectie van riolering (data science)	150
Werk en Inkomen	Advisering/ondersteuning werk en inkomen	75
	Ondersteuning IZL	40
	Verkenning doorlopend klantenonderzoek IZL	50
	Bijdrage aan onderzoek door Stimulansz naar bestandsontwikkeling bijstand	40
	Opzet panel laag inkomen	50
	Inschatten beleidskeuzes nieuwe wet Participatie in Balans	100
	Indicatoren bestaanszekerheid	50
	Deelname aan armoedescan CBS	25
Bereikbaarheid/mobiliteit	Advisering/ondersteuning bereikbaarheid/mobiliteit	50
	Ervaringen betaald parkeren	80
	Evaluatie pilot deelfervoer	70
	Peiling over deelfervoer, hubs en mobiliteitstransitie in eigen buurt (stadspanel)	80
	Bijdrage evaluatie nul-uitstoot-gebieden (zero emissie zones stadslogistiek en brommers)	30
	Ervaringen reizigers/bezoekers gedurende transformatie stationsomgeving	100
	Hoe inwoners van Nijmegen hun omgeving als voetganger ervaren	20

BEGROTINGSPROGRAMMA'S/ THEMA'S	PROJECT	UREN
Onderwijs	Advisering/ondersteuning onderwijs	50
	Bijdrage onderbouwing onderwijshuisvesting/leerlingprognoses/ ontwikkeling basisgeneratie	100
	Beeld doelgroep 12 + (actualisering foto 12+)	50
	In beeld brengen doelgroep 23-27 jaar (onderwijshistorie, startkwalificaties, wijk, huishouden)	75
	stage ISK	25
Sport	Advisering/ondersteuning sport	50
	Monitor sportverenigingen en andere sportaanbieders	125
Veiligheid	Advisering/ondersteuning veiligheid	50
	Bijdrage maandrapportage misdrijven en incidenten	40
	bijdrage leveren inzicht drukte Vierdaagse en beleving daarvan (combineren met onderzoek naar geluidsbeleving)	50
	Informatie t.b.v. het project Preventie met Gezag	50
Wonen en Stedelijke Ontwikkeling	Advisering/ondersteuning wonen en stedelijke ontwikkeling	100
	Wonen Woningsplitsing ontwikkeling en wikeffecten	120
	Advisering/datalivering (regionaal en lokaal) woonbehoefteonderzoek	20
	Deel- of splitsingspotentieel van woningen	80
	Effecten wet betaalbare huur: kenmerken woningvoorraad, maximale huurprijzen, transacties	80
	Deelname Studio Kanaalzone	20
	Actualisatie leegstandscijfers	10
	Opvraag corporatiegegevens	10
	Update prijsgrenzen diverse regelingen	10
	Stedelijke ontwikkeling Advisering evaluatie/monitoring Omgevingvisie	40
	Bijdrage trends en ontwikkelingen Omgevingsvisie	30
	Monitoring stationsgebied en Winkelsteeg: data-updates	60

BEGROTINGSPROGRAMMA'S/ THEMA'S	PROJECT	UREN
Zorg en welzijn		
<i>Jeugd en gezin</i>	Advisering/ondersteuning m.b.t. jeugd	100
	Advisering/ondersteuning buurtteams jeugd en gezin	75
	Jeugdhulp: analyses, dashboards, rapportages rondom bestedingsruimtes en budgetplafonds	50
	Indelen (nieuwe) producten Jeugdhulp	30
	Analyse kinderen en huishoudens proeftuin Dukenburg (project Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming)	30
	Jaarlijkse update koppeling scholen-jeugdhulp (overzicht jeugdhulpgebruik per school)	25
	Bijdrage aan onderzoek door Senseguide m.b.t. opgroei in Dukenburg	15
	Vervolgonderzoek bekendheid en gebruik campagne 'Hand voor mentale gezondheid'	40
	Update voorspelmodel jeugdhulp (data science)	100
	Effecten van beleidsinterventies op jeugdhulpprognose: interventieprognose uitbreiden en valideren (data science)	150
	VNG ketenanalyse jeugdzorg (data science)	150
	Causale analyse jeugdhulp, op basis van nieuw basisbestand (data science)	150
	Cliëntervaringsonderzoeken Jeugdhulp	70
	Bijdrage stadsdeelprogrammeren jeugd (West, Midden en misschien ook Neerbosch-Oost)	80
	Inzicht geven in Zorg Binnen Onderwijs in Nijmegen-Noord	25
	Doorontwikkeling raadsdashboards	30
<i>Volwassenen</i>	Advisering/ondersteuning m.b.t. volwassenen	125
	Ondersteuning buurtteams volwassenen	40
	begeleiding stage buurtteams; voorspellers van of men hulp krijgt via buurtteam of maatwerk	20
	Cliëntervaringsonderzoeken Wmo	70
	uitstroom en uitwisseling beschermd toezicht/beschermd wonen, per aanbieder	30
	uitvraag aanbieders over uitstroom beschermd wonen	30
	Update prognose WMO (data science)	50
	Bijdrage aan evaluatie pilot was- en strijkservice	90
	Onderzoek onder omwonenden van Skaeve Huse	75
	Vragenlijstonderzoek Oekraïeners	20
	onderzoek naar redenen wel/niet gebruik onafhankelijk clientondersteuning/ondersteuning bij organiseren van Wmo-indicatie	20
	Meer zicht op stapeling zorgvraag binnen de Wmo	30
<i>Regelingegebruik</i>	Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	100
	Ketenanalyse op SSB (data science)	100
<i>Gezondheid en Welzijn</i>	Advisering/ondersteuning	75
	Kaart m.b.t. locaties ongezond eten	20
	bijdrage of mantelzorgbeleid aansluit bij behoeften in 2040	30
	dashboard ontwikkelen waarin gezondheidscijfers samenkomen	50
	Bijdrage opgave sterke sociale basis	80
	Onderzoek m.b.t. inburgering	80

BEGROTINGSPROGRAMMA/THEMA	PROJECT	UREN
Wijkontwikkeling	Advisering/ondersteuning wijkontwikkeling	30
	Dashboard gebiedsverschillen: actualiseren	100
	Wijkendashboard: actualiseren	100
Duurzaamheid	Advisering/ondersteuning m.b.t. duurzaamheid	100
	Peiling stadspanel: duurzaamheid en milieu (4 jaarlijks)	50
energie	Bijdrage ontwikkeling dashboard energiemonitoring	30
klimaat	Huis aan huis-enquête warmtenet Dukenburg	60
	Bijdrage ontwikkeling dashboard klimaatadaptatie	30
circulair	Bijdrage monitoring 'uitvoeringsagenda circulaire economie' (informatieleveringen, advisering)	60
	Bijdrage evaluatie effect ja-ja sticker	30
leefmilieu	Meting in kader van houtstookbeleid (stadspanel)	80
	Draagvlak maatregelen Uitvoeringsprogramma Op weg naar schone lucht (stadspanel)	80
	Voorspelling luchtkwaliteit (data Science)	40